APFI Audiovisual Producers Finland

Sivistysvaliokunnalle

U 61/2025 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi AgoraEU-ohjelman perustamisesta vuosiksi 2028–2034 ja asetusten (EU) 2021/692 ja (EU) 2021/818 kumoamisesta

AgoraEU-asetuksen luonnos ja MEDIA+-ohjelma (2028–2034)

Audiovisual Producers Finland - APFI ry kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua asiassa. Edustamme kattavasti kotimaisia elokuva- ja tv-tuotantoyhtiöitä, joista monet varsinkin fiktiosisältöjä tuottavat yhtiöt hyödyntävät nykyisen Luova Eurooppa -ohjelman rahoitusta. Komissio on esityksessään hyvin tunnistanut alojen haasteita sekä kulttuuristen arvojen suojelun tärkeyden vallitsevassa maailmantilanteessa, kuten myös sen, kuinka suuri rooli kulttuurisilla sisällöillä on kansallisen resilienssin ja demokratian vahvistamisessa. Ohjelmia yhdistettäessä disinformaation vastaisen taistelun ja muiden uuden ohjelman hyvien tavoitteiden ei kuitenkaan tulisi jättää jalkoihinsa nykyisen ohjelman toimivia audiovisuaalisen alan mekanismeja.

Kannatamme komission ehdotusta kasvattaa ohjelman kokonaisrahoitusta, mikä on haastavammassa toimintaympäristössä tarpeen eurooppalaisten kulttuuriarvojen ja sisältöjen suojelemiseksi. Esitämme kuitenkin av-tuottajien huolen EU:n suunnitelmasta sijoittaa nykyinen MEDIA-ohjelma uuteen laajempaan AgoraEU-tukikehykseen vuosille 2028–2034. Vaikka ohjelmaan sisältyisi erillinen MEDIA+ -osio, se yhdistäisi elokuva- ja audiovisuaalisen alan tuet sekä uutismedian tuet, joita komissio pitää samantasoisen poliittisen painoarvon kysymyksinä.

Kritisoimme komission esityksessä erityisesti seuraavia kohtia:

1. Puutteet kulttuuripoliittisessa painotuksessa

- Komissio ei ole noudattanut EU:n kulttuuriministerien yksimielistä linjausta erillisestä, elokuva- ja audiovisuaaliselle alalle ja muille luoville aloille räätälöidystä rahoitusohjelmasta.
- Asetusluonnoksesta puuttuu selkeä viittaus kulttuurisen monimuotoisuuden vaalimiseen kilpailukyvyn rinnalla.

2. Epäselvyys ohjelman rakenteessa ja tuensaajissa

- Ehdotuksesta puuttuu yksityiskohtainen tieto tuensaajista ja tukimuotojen rakenteesta.
- Audiovisuaalisen ja elokuva-alan erityistarpeita ei huomioida riittävästi, vaikka ne ovat markkinoina erilaisia.
- Budjetin jaon puuttuminen sekä komitearakenteen poissaolo heikentävät oikeusvarmuutta ja vaikeuttavat pitkäjänteistä tuotanto- ja rahoitussuunnittelua.

APFI Audiovisual Producers Finland

3. Tarve varmistaa jatkuvuus vuodesta 2028 alkaen

- Kulttuurinen monimuotoisuus tulee palauttaa ohjelman tavoitteisiin.
- MEDIA-ohjelman nykyinen, itsenäinen rakenne ja korvamerkitty budjetti tulee säilyttää. Budjetin suuruudessa tulee huomioida jo nykyisen MEDIA-ohjelman aikana kumuloitunut inflaatio.
- Nykyisiä kehittämis- ja tuotantotukia tulee jatkaa, mukaan lukien pienempien audiovisuaalisten kapasiteettien maiden tukimalli.
- Riippumattomien tuotantoyhtiöiden määritelmä ja tukikelpoisuus pitää säilyttää nykyisessä muodossaan.
- Elokuvan käsite ja siihen liittyvät tuet (mm. myyntiagentit, levittäjät, elokuvateatterit, festivaalit) tulee pitää selkeästi ennallaan. Nyt koko elokuva-sana on kadonnut ehdotuksesta.

4. Tarve ennakoitavuuteen ja budjettivarmuuteen

Korostamme, että:

- Asetusluonnokseen on lisättävä selkeä kuvaus siitä, miten lainsäätäjien päättämät painopisteet muuttuvat konkreettisiksi tukijärjestelmiksi.
- Budjetin tulee olla koko ohjelmakauden ajan ennakoitava, riittävän kunnianhimoinen ja vähintään kompensoitava tuotantokustannuksia nostanut inflaatio vuodesta 2021 alkaen.
- Hallintorakenne on täydennettävä jäsenmaiden ja EU-lainsäätäjien osallistumisella sekä systemaattisella vuoropuhelulla alan toimijoiden kanssa – nämä elementit puuttuvat nykyisestä luonnoksesta.

Helsingissä 6.2.2026

Laura Kuulasmaa

toiminnanjohtaja
Audiovisual Producers Finland - APFI ry

laura.kuulasmaa@apfi.fi
+358 50 3450056